

ሰንበት ዘትንሣኤ

ሚያ 16 2014 ዓ.ም. (4/24/2022)

ይትፌሣሕ ሰማይ ወትትሐሠይ ምድር

ዛቲ ዕለት ዐባይ ፋሲካ ተዝካረ ትንሣኤሁ ለመድኃኒነ

መዝሙር: ይትፌሣሕ ሰማይ ወትትሐሠይ ምድር... ሎሚ አብ ሰማያት ዐቢይ ታሕንጎ ኮይኑ እዩ፤ ምድሪ ከአ ብደም ክርስቶስ ተሓጺባ ፋሲካ ትገብር አላ፤ ትንሣኤኡ አብ ሰንበት ገበሮ ከም ነዳዲ እሳት ናብ ሲኦል ወረደ፤ አብኡ ነቲ ማዕጾ ሓጺን ሰበሮ፤ አብ ሳልሳይ መዓልቲ ንሞት ሰዓሮ ንኃይሊ ጸልማት አባረሮ ይብል።

ንባባት አብ ቅዳሴ፤ ሮሜ 6:3-11 (1ቆር 5:6-8) (ቆላ 3:1-4)፤ 1ጴጥ 3:17-24፤ ግ.ሐ. 10:38-42፤ ማቴ 28:1-10 (ዮሐ 20:1-9).

ስብከት: ቅድሚ ቅዳሴ

ወተንሥአ እግዚአብሔር ከመ ዘንቃሕ እምንዋም፤ ወከመ ኃያል ወኃዳገ ወይን፤ ወቀተለ ጸሮ በድኅሬሁ።

ሽዑ እግዚአብሔር ከምቲ ኻብ ድቃሱ ዚትንሥእ ሰብ ተንሥአ፤ ከምቲ ነቢት ሰትዩ ዝዕንድር ጀግና ኾይኑ ተንሥኤ መዝ። 78:65-66

ንባባት: ማቴ 28:1-ፍ፤ ማር 16:1-ፍ፤ ሉቃ 24:1-13

ስብከት አብ ቅዳሴ: ዛቲ ዕለት እንተ ገብረ እግዚአብሔር፤ ንትፈሳሕ ወንትሓሰይ ባቲ፤ ኦ እግዚአ ኦድህንሶ። እቲአ እግዚአብሔር ዝገበራ ዕለት እዚአ እያ፤ ብአአ ንተሓጎን ባህ ይበለናን፤ ኦ ጉይታ ኦድኅነና መዝ 118: 24-25።

ሎሚ ብዓለ ትንሣኤ መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ነብዕል አሎና። እዚ ብዓል ዝዓበየን ዝኸበረን ብዓል አብ እምነትና እዩ። ካብ ኩሉ ተአምራታት ትንሣኤ ክርስቶስ ዝዓበየ እዩ። ትንሣኤ ኢየሱስ ክርስቶስ አምላኽ ከምዝኾነ የረጋግጸልና። ትንሣኤ ናይ ዓወትን ሓጎንን ብዓል እዩ። ትንሣኤ ናይ ክርስቶስ ዓወት አብ ልዕሊ ኃጢአትን ሞትን እዩ። ትንሣኤ ብዓልና እዩ ከመይ ኢየሱስ ክርስቶስ ብትንሣኤኡ ካብ አርዑት ኃጢአትን ሞትን ነጻ አውጺኡና። ትንሣኤ ክርስቶስ ብኹሉ ዝሕድሰናን ሓደስቲ ፍጥረት ዝገብረናን እዩ። ትንሣኤ ሓዲስ ልብን ሓዲስ ሕይወት አብ መንፈስ ቅዱስን ይህበና። ትንሣኤ እምብአር ናይ ሓደሲ ሕይወት ብዓል ስለ ዝኾነ ብዓቢ ሓበንን ክብርን ነብዕሎ አሎና።

ትንሣኤ ዓቢ ምስጢር እዩ። ንትንሣኤ ክርስቶስ እሞ ብኸመይ ንርእዮ ንርድኦን።

ቅድሚ ዓመታት ሓደ ናይ ከተማ መብራህቲ ምሸት ምሸት እናወልዐ ንዓመታት አብ ጸልማትን አስሓይታን አብ ዘለዎ ለይትን ከይሰልከየ ዝሰርሕ ሰብ ነበረ ንሱ አብ ዕላሉ ሓንቲ መዓልቲ ሰልክይኒ ወይ ተሃክየ አይፈልጥን እናበለ ብምሉእ ሓጎስ ይዛረብ ነሩ።ኩሉ ጊዜ ቀቅድመይ ዝመርሓኒ መብራህቲ አሎኒ

ይብል ነሩ። ሓደ ክዛረብ ዝሰምዎ ኣብታ ናይ መወዳእታ ምስ በጻሕካ እንታይ ትገብር እናበለ ሓቲትዎ፤ ድሕሪኡ ድኣ ምድሪ ይወግሕ ኢልዎ ይብሃል።

ክርስቶስ ንኹልና ኣብቲ እናበርሄ ዝወግሕ ብርሃን ትንሣኤ ክንሳተፍ እሞ ከምኡ ክንበርህ ይደልየና። ናይ ኩሉ እምነትና መሰረት ኣብ ትንሣኤ ክርስቶስ እዩ፤ ኩሉ ኣዕማድ እምነትና ኣብኡ እዩ መሰረቱ። ትንሣኤ ኣብ ሓዲስ ብርሃንን ሕይወትን እዩ ዘእትወና ሓንሳብ እንተ ተቐቢልናዮ መዓልትና በሪሃ ኣላ ማለት እዩ።

ኢየሱስ ብሓቂዶ ካብ ሞት ተንሣኤ እዩ? መን ዝርአዮ ኣሎ ክትንሥእ እንከሎ?

ኢየሱስ ክትንሥእ እንከሎ ወላ ሓደ ዝርአዮ የለን፤ ድሕሪ ትንሣኤ ዝተፈጸመ ነገራት ብምርአይ ኢና ትንሣኤ እነረጋግጽ። ኢየሱስ ከም ዝተንሥእ ዝሕብር ሰለስተ ነገራት ኣሎና።

- 1. **ጥርሑ ዝጸንሐ መቓብር:** ቀዳማይ ናይ ትንሥኤ ክርስቶስ ሓባሪ ወይ መረጋገጺ እቲ ኢየሱስ ዝተቐብረሉ መቓብር ጥርሑ ጸኒሑ። ሓዲስ መቓብር እዩ ነሩ፤ ምስ ካልእ መቓብር ዘደናግር ኣይነበረን። ኣብኡ ሮማውያን ወተሃደራት ነሮም ንሶም እውን እቲ መቓብር ጥርሑ ከም ዝነበረ መስኪሮም። ሓዋርያት ብዛዕባ ትንሣኤ ክርስቶስ ክሰብኩ እንከለዉ ወላ ሓደ መረጋገጺ ዝኸውን ካብቲ ሬሳ ኢየሱስ ወይ መቓብር ብናይ ካልእ ሰብ ሬሳ ኣየቕረቡን።

ሓደ ዛንታ ኣሎ ኣብ መንጎ ሓደ ሰባኻይ ወንጌል ክርስትያንን ኣስላማይን ዝኾነ ክትዕ እምነት። እቲ ኣስላማይ ነቲ ሚስዮናዊ እምነት ምስልምና ክሳብ ክንደይ ካብ ክርስትያናዊ እምነት ከምዝበልጽ ከረጋግጸሉ ኢሉ፤ **ንሕና ንመካ ክንከይድ ከሎና እንተ ወሓደ ኣብኡ መቓብር መሓመድ ዝተቐብረሉ ክንበጽሕ ንኸይድ ንስኹም ክርስትያን ግን ንኢየሩሳሌም ክትከዱ እንከሎኹም ኣብ ጥርሑ ዝኾነ መቓብር ኢኹም እትኸዱ ወላ ሓንቲ ኣይትረኽቡን ኢኹም** በሎ። እቲ ምስዮናዊ ነዚ ክምልስ እንከሎ ሓቅኻ ኢኻ ንሱ ኸኣ እዩ እቲ ፍልልይና፤ መሓመድ መይቱ እዩ ኣብቲ መቓብሩ ከኣ ኣስከሬኑ ኣሎ ኣብ ክርስቶስ ግን ከምኡ ኣይኮነን ተንሣኤ እዩ ንሱ ኣብ ሰማይ ኣብ መንበር ክብሪ ተቐሚጡ እዩ ዘሎ ንሱ ንዘለዓለም ሕያው እዩ ኢሉ መሊሰሉ።

ኣብ ወንጌል መቓብር ጥርሑ ምጽንሑ ከም ሓደ ተመክሮ ምልክት ትንሣኤ ክርስቶስ ምዃኑ ይግለጽ። ኢየሱስ ተንሣኤ እዩ ኣብኡ የለን። እተን ቀዳሞት መዓልታት ትንሣኤ ብዙሕ ስምዒታትን ተሃዋኸን ዝመለኤን እየን ነረን። ማርያም መግደላዊት መጀመርያ መቓብር ጥርሑ ምህላዉ ምስ ነገረት ነቲ ኹሉ ስምዒታት ፈጢራቶ። ካብ መቓብር እናጎየየት ተመሊሳ ሬሳ ኢየሱስ ኣብቲ ዝተቐብሮ ከምዘየሎ ነቶም ብፍርሓት ተሾቕሪሮም ዝነበሩ ካልእ ዘሰንብድ ወረ ኣምጺኦትሎም ኣብርሲ ዘላታ ተወሰኻታ እዩ ነገሩ። ምናልባት እዚ ንሳ ዝረኽቡቶ ተስፋ ካብ ምቕራጽ ክመስል ይኸእል እዩ እንተ ኾነ ከምቲ ኢልዎ ዝነበረ ንጹር መልእኽቲ ዝሓዘ እዩ ተንሣኤ እዩ። ጴጥሮስን ዮውሓንስ እናጎየዩ ኣብ መቓብር ከይደም እንተ ኾነ ከምቲ ዝበለቶ መቓብር ጥርሑ ጸኒሑ። ጴጥሮስ መጀመርያ ነቲ ነገር ርእይዎ ድሕሪኡ የውሓንስ ርእዩ ኣሚኑ። ንሱ ኢየሱስ ከም ዝተንሥእ ኣሚኑ።

- 2. **እተን ኣንስቲ ዝበላእ ዘረባ:** ካልኣይ ኢየሱስ ክርስቶስ ከም ዝተንስኤ ዝሕብረና እተን ኣንስቲ ቀዳሞት ምስክር ትንሣኤ ከም ዝኾና እዩ። ኩሎም ወንጌላውያን ኣብ ኣቀራራብኦም ይፈላለዩ እምበር ኩሎም ዝሰማማዑሉ ቀዳሞት መስከርቲ ትንሣኤ ደቀንስትዮ እየን። ኣብ ሴማዊ ባህሊ ዘረባ ደቀንስትዮ ዳርጋ ወጋ ኣይውሃቦን እዩ ከምቲ ኣብዚ እዋን ኣብ ገሊኡ ሕብረተ ሰባትን ሃገራትን ዘሎ። ኣብዚ ሓዋርያት ንትንሣኤ ክርስቶስ ብሓሶት ዝምህዞ ነሮም እንተ ዝኾኑ ናይ እተን ኣንስቲ ምስክርነት ኣይመጠቐስዎን እዮም። ትንሣኤ ኢየሱስ ዘይክሓድ ሓቂ እዩ ብናይ

ዘረባ እተን ኣንስቲ ክናኣስ ዝኸእል ኣይኮነን። ኣብ ወንጌል ዮሐንስ ማርያም መገደላዊ እያ እታ መጀመርያ ምስክር ትንሣኤ ክርስቶስ።

3. **ናይ ሓዋርያት ምቕያር ወይ ምሕዳስ፡** ሳልሳይ ሓባሪ ትንሣኤ ክርስቶስ እቲ ኣብ ሓዋርያት ክርስቶስ ዝተራእየ ተሓድሶን ለውጥን እዩ። ትንሣኤ ኢየሱስ ነቲ ሕማማትን ሞትን ኢየሱስ ጨሪሹ ፍሉይ ትርጉም ከም ዝውሃቦ ገርዖ። ንሓዋርያት ኣብ መጀመርያ ዘሰንብድ ጥፍኣትን ስዕረትን ኮይኑ ዝርኣዮም ዝነበረ ኣብ ሓዲስ ርድኢትን ግልጻትን ከም ዝሳገሩ ገርዖም። ተመክሮ ትንሣኤ ክርስቶስ ንሓዋርያት ንእምነቶም ከምዝጸንዕ ኣብቲ ዝተንሥኤ ኢየሱስ ገርዖም ሽዑ ሕይወቶም ጨሪሹ ለዊጥዖ። ኣብ መጀመርያ ከይእስሩ ብፍርሓት ዘንቀጥቅጡን ለሚሶም ዝነበሩ ድሕሪ ትንሣኤ ጨሪሾም ተቐይሮም ብድፍረት ንትንሣኤ ዓው ኢሎም ክሰብኩ ጀሚሮም። እቲ ኣብ መስቀል ዝሞተ ኢየሱስ ብሕይወቱ ኣሎ ምስኡም ከምዘሎ ኣብ ኩሉ ክሰብኩ ጀሚሮም። ባቲ ወሪድዎም ዝነበረ መንፈስን ጸጋን ወላ ሓንቲ ዘጠራጥር ኣይነበሮምን እንተ ኣድለየ ምእንትኡ ሕይወቶም ከሕልፉ እውን ቅሩባት ነሮም። ኣብ ጉዕዞ ስብከቶም ብዙሕ ጊዜ ተኣሲሮም ተሰጉሳም ከምኡ ብኹሉ ተጸሊኦም እንተ ኾነ መጠን ዝተዋረድዎ ምእንቲ ክርስቶስ ዝያዳ ሓጎስን ዓወትን ይፈጥረሎም ነሩ። ንኹሉ እቲ ዝወርዶም ዝነበረ ግፍዕን ውርደትን ምስቲ ናይ ኢየሱስ ኣተሓሓዞም ይርእይዎ ነሮም። ኣብ ሕማማቱ እንተ ተሳቲፎም ኣብ ሓጎሱ ከም ዝሳተፉ ርግጸኛታት ነሮም።

ኣብ ግብረ ሓዋርያት ኣብ ቀዳማይ ምዕራፍ ቅዱስ ጴጥሮስ መንፈስ ቅዱስ መሊእዎ ብድፍረት ንትንሣኤ ክምስክር ንርእዩ። እቲ ንኢየሱስ ሰለስተ ጊዜ ዝኸሓደ ሕጂ ብዓቢ ትብዓት ምስክረትን ንምስጢር ትንሣኤ ክገልጽ ንረኽቦ። ጸጋ ትንሣኤ ሓዳሲ ሓይሊ ኣለዎ።

ብርግጽ ትንሣኤ ክርስቶስ ዘረጋግጽ ነገራት የብልናን ብኣንጻሩ ኸኣ ከም ዘይትንሥኤ ዘረጋግጽ እውን የብልናን ስለዚ ከም ቀደም ከምኡ ኢሉ ይነብር። ኣብዚ ትንሣኤ ክንብል እንከሎና እቲ ኣብ መስቀል ዝሞተ ሰውነት ተንሢኡ ሕጂ ይርኣ ኣሎ ማለት ኣይኮነን። ንትንሣኤ ዝረኣዮ የለን ምኽንያቱ ሓንቲ ዝርኣ የብሉን። ስቕለት ታሪኻዊ ሓቂ እዩ፣ ትንሣኤ ግን ናይ እምነት ሓቂ እዩ። ዝተንሥኤ ኢየሱስ ጨሪሹ ኣብ ሓዲስ ዓይነት ሕይወት እዩ ኣትዩ። ኩሎ እቲ ድሕሪ ትንሣኤ ዝተጻሕፈ ነዚ እዩ ዝሕብር። ኣብ መጀመርያ በቶም ብቐረባ ዝፈልጥዎ እውን ኣይተለለየን፣ ኣብቲ ሓዲስ ሰውነቱ ኣብ ኩሉ ቦታት ነሩ እዩ።

ትንሣኤ ክነብዕል እንከሎና ነቲ ኣብተን ቀዳሞት መዓልታት ትንሣኤ ኢየሱስ ዝገጠሞን ከምኡ ንሓዋርያት ዝገጠሞምን ንምዝካር ጥራሕ ኣይኮናን ንናይ ነፍስወከፍና እምነትን ኣብ ሕይወትና ዘስዕቦ ለውጥን ንምዝካር ኢና። ብዓለ ትንሣኤ ንፍጹም ተሓድሶ ኣብ ሕይወትና እዩ ዝሓትት። ከምቲ ንሓውርያት ዝቐየረ ብወገና ፍጹም ተሓድሶን ለውጥን ክንገብር እዩ ዝሓትት። ቅዱስ ጳውሎስ ነዚ ሓዲስ ሕይወት ኣብ ክርስቶስ ኩሉ ኣማናይ ክገብሮ ክኾኖ ዘለዎ ክገልጽ እንከሎ ናብ ሰብ ቆሮንቶስ ዝጻሓፉ ቀዳመይቲ መልእክቱ ደጋጊሙ የስተምህር።

ኣብ ፋሲካ ኣይሁድ ዝግበር ሓደ ልምዲ ኣሎ ነቲ ካብ ዝበኹዐ ብሑቕ ዝተሰርሐ ህብስቲ ቅድሚ ንፋሲክኦም ከብዕሉ ምጅማሮም ንኹሉ ዝነበሮም ህብስቲ ይድርብይዎ እሞ ካብቲ ዘይበኹዐ ብሑቕ ዝተሰርሐ ህብስቲ ይትክእዎ። እቲ መባኹዕቲ ከም ሓደ ኣዕናዊ ነገር እዩ ዝርኣ ነሩ ምኽንያቱ ከኣ ኣብቲ ጊዜ ምብኳዕ ዝርኣ ለውጢ ኣብ ብሑቕ ብምርኣይ እዩ። ቅዱስ ጳውሎስ ነዚ ከስተንትን እንከሎ ቍሩብ መባኹዕቲ ንብዘሎ እቲ ብሑቕ ከም ዜብኩዎ ኣይትፈልጡን ኢኹም፣ ከምቲ ሕጂ ዘሎኹምም ዘይበኹዐ ሓዲሽ ብሑቕ ምእንቲ ኸትኮኑ ነቲ ኣረጊት መባኹዕቲ ኣጽሪኹም ደርብይዎ፣ ከመይ ገንሸል ፋሲካና ክርስቶስ ተሠዊዑ እዩ፣ ስለዚ ባቲ ኣረጊት መባኹዕቲ ወይ ብመባኹዕቲ እከይን ሕሰምን ዘይኮነ ብዘይበኹዐ እንጌራ ማለት ብቕንዕናን ብሓቅን በዓልና ነኽብር (1ቆሮ 5:68) ይብል። ኣብ ትንሣኤ

ክርስቶስ እንተ ተሳተፍና ኣብ ኩሉ ሕይወትና ቀጻሊ ለውጥን ሓዲስ መንፈስን እዩ ዝርአ። ቀዳሞት ክርስትያን ነዚ ብግብሪ ይርእይዎ ከምዝነበሩ ጽሑፋት ይነግሩና። ሎሚ እውን እዚ ክርአ ናይ ነፍሲ ወከፍና ሱታፌ ይሓትት። ክንልወጥ ክንሕደስ ናይ ኩልና ድለት የድሊ ከይደልና ለውጢ ተሓድሶ ከመጽእ አይክእልን እዩ። ክንኣምን ጥራሕ አይኮነን ዘሎና ነቲ እንኣምኖ ኣብ ግብሪ ክነርእዮ ክነብሮ ክንሰብኮ አሎና።

ሰንበት ትንሣኤ እምነትና ኣብ ትንሣኤ ጥራሕ ዘተኮረ ክኸውን የብሉን፤ ምሉእ ሓጎስን ምስክርነትን ኣብ ዝተንሥኤ ክርስቶስ ዝገልጽ ክኸውን አለዎ። ኣብ ናይ ሎሚ ቃል ኣምላኽ እንተ ረአና ብዝያዳ ትኩረት ተሞሃብዎ ዘሎ ስብከትን ምስክርነትን ክልተ ቀንዲ ሓሳባት ኮይነን ንረኽብን። ንስኻትኩም ንትንሣኤይ መሰኻኽር ኢኹም እናበለ ኣብ አእዛና ይድውል አሎ እቲ ዝተንሥኤ ኢየሱስ። ኣብ ትንሣኤ ብሓጎስ መሊእና እንብሎ ዝጠፍአና ክንከውን ዘይኮነ ነቲ እነብዕሎ ክንሰብኮ ኣብቲ ርክብና ኽኣ ክነርእዮ ይደልየና አሎ። ናይ ትንሣኤ ሓጎስ እንታይ ምጂኑ ምስ ካልኣት እንተ ዘይተተኻፊልናዮ ፍርቂ ፍርቂ ኣብዒልና አሎና ማለት እዩ። ናይ ሓደ ሓቀኛ ክርስትያን ሕይወት ነፍሲወከፍ ዕለት መዓልቲ ትንሣኤ እያ፤ ምስቲ ዝተንሥኣ ክርስቶስ ዕለት ዕለት ምጉዓዝ እዩ ኽኸውን ዘለዎ ሕይወቱ።

ሎሚ ብዓቢ ክብርን ሓጎስን ክርስቶስ ትንሥኣ እሙታን በዓቢ ኃይሊ ወስልጣን፤ አሰሮ ለሰይጣን ኣግዓዞ ለአዳም ይእዜስ ኮነ ፍሥሓ ወሰላም እናበልና ካብ ልቢ ዝነቐለ ነብዕል አሎና። ኢየሱስ ምላና ኣብ መንጎና አሎ። እዚ እዩ ናይ ሎሚ መልእኽቲ። እቲ ጥርሑ ዘሎ መቓብር ኣብቲ ዝተንሥኣ ክርስቶስ ዝሕብር እዩ። እቲ ጥርሑ ዝጸንሐ መቓብር ንማርያም መግደላዊትን ንጲጥሮስን ዮሓንስ ዘበሰረ ሎሚ ንኣና እውን ስፍራ እምነትና ኣብቲ ዝተንሥኤ ኢየሱስ ዝውለደሉ፤ እምነት እታ እምነ ኩርናዕ ኮይና ንስብከት ክንወፍር ዘበራትዓና እዩ። እምነት እታ እትሕድስን ነንፍስወከፍ ክርስትያን ኣብቲ ካብ ሕጂ ንድሓር ከም ቀደም ዘይኮነ ኣብ ሓዲስ ሕይወትን ርክብን ክነብር እትሕብር እያ። ምስ ክርስቶስ ተንሣእና ዝበለጸ ሓዲስ ዓይነት ሕይወት ክነብር መብጽዓ እንኣትወሉ እዩ። እዚ እዩ እቲ ሓዲስ ብስራት ንሎሚ።

ብሩኽን ቅድስና ዘምጽእ ትንሣኤ ይግበረልና ኩልና ብምንፈስ ተሓዲስና ሰላም ፍቕሪ ነጊሱ ኩልና ደቂ ትንሣኤ ኮና እንርከብሉ ብዓል ይግበረልና።

ብሩኽ ትንሣኤ

አባ ንጉሠ ፍሥሓ